

45
T V I R T I N U:

LIEUVOS TSR PROKURORAS
II klasės valstybinis justicijos patarėjas

[Signature]
A. KALTELIS

1975 m. gegužės mėn. 22 d.

K A L T I N A M O J I I Š V A D A

baudžiamojame byloje Nr. 416, kurioje
K a l t i n a m a

Felicija Nijolė Sadūnaitė, Jono d.,
pagal Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d.

Nuo 1972 metų kovo mėnesio buvo pradėtas leisti, dauginti ir platinti tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką žeminančių šmeižtiškų prasimanymų rinkinys "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika".

Dėl šio fakto 1972 m. liepos mėn. 5 d. Lietuvos TSR prokuroras iškėlė baudžiamąją bylą, kurioje daryti parengtinį tardymą pavedė Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos tardymo skyriui.

Už dalyvavimą šio nelegalaus leidinio gaminime ir platinyje 1974 m. rugpiūčio mėn. 27 d. baudžiamojon atsakomybėn buvo patrauktą Feliciją Nijolė SADŪNAITĖ, Jono d.

(T.I, 1.14-15, 21-22)

Parengtinio tardymo metu byloje nustatyta:

1972-1974 metais Lietuvos TSR buvo išleista vienuolika nelegalaus rinkinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" numerių,

kurie masiškai padauginėti elektrografiniu kopijavimo būdu, rotatoriumi, o taip pat rašomosiomis mašinėlėmis, išrašyti į atskiras brošiūras ir išplatinti.

Nelegaliame leidinyje "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika", talpinant tendencingai surinktą bei aiškiai šmeižtišką medžiagą, iškreiptai pateikiama TSRS vidaus politika katalikų bažnyčios atžvilgiu Lietuvoje, stengiamasi įteigti apie tariamą sąžinės laisvės slopinimą bei tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje ir tuo nuteikti prieš Tarybų valdžią.

Visų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" numerių egzemplioriai buvo perduoti antitarybiniam buržuazinės emigracijos užsienyje centrui, kurie šmeižtišką medžiagą sistemingai naudojo savo ardomojoje veikloje prieš Tarybų Sąjungą, perspausdindami tą medžiagą ir komentuodami JAV leidžiamuose laikraščiuose "Darbininkas", "Draugas" ir kituose reakcinguose leidiniuose, o taip pat perduodami per radijo stočių ("Amerikos balsas", Vatikano ir kt.) antitarybines laidas.

(t. I, l. 29, 39, 243,
t. II, l. 149-151, 152-153, 166-246,
t. III, l. 1-38, 39-277)

Kaltinamoji Felicija Nijolė SADŪNAITĖ, gyvendama Vilniuje, nuo 1973 iki suėmimo dienos, siekdama susilpninti Tarybų valdžią, vedė antitarybinę agitaciją ir propagandą, gamindama ir platindama "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" leidinius ir kitokią antitarybinę literatūrą.

Nuo 1973 metų antrosios pusės iki 1974 metų pradžios davė skaityti Vladiui Kęstučiui SADŪNUI nelegalaus leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" tris įvairius numerius, kurių tarpe buvo to leidinio 8-sis numeris, o taip pat JAV išleista ir nelegaliai padauginta antitarybinio turinio knyga "Simas".

(t. I, l. 124-129, 144-145, 155-156, 157-159, 221-223, 224,
225, 226, 227-229,
t. II, l. 149-151, 152-153, 158-165,
t. III, l. 1-38,
t. IV, l. 36-39, paketas 1)

Gavusi nelegalaus leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" 11-tojo numerio mašinraščio kopiją ir rašomąją mašinėlę "Olympia", 1974 m. rugpjūčio 27 d. savo bute Vilniuje, Architektų gatvėje 27 bt.2, platinimo tikslais rašomąją mašinėlę daugino to leidinio 11-ąjį numerį ir bedauginant buvo sulaikyta.

(t. I, l. 21, 26-39, 58, 59-60, 61-62, 63-64, 77, 79-80, 95-97, 115-118, 119-121, 124-129, 130-136, 137-140, 141-143, 184-189, 194-195,

t. II, l. 81-104,

t. III, l. 1-38

t. IV, l. 36-39, paketas Nr. 2, 3, 4)

Be to, gavusi nelegalaus leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" 6-ąjį ir 10-ąjį numerius laikė juos savo bute platinimo tikslais.

(t. I, l. 26-39, 63-64, 130-135, 184-189,

t. II, l. 81-104,

t. III, l. 1 - 38,

t. IV, l. 36-39, paketas Nr. 5)

Dėl pareikšto kaltinimo Felicija Nijolė SADŪNAITĖ kalta neprisipažino ir paaiškino, kad faktų, išdėstytų nutarime patraukti kaltinamąją ji neneigia. Literatūros, kurią ji dauginusi platinimo tikslais ir platinusi, neskaitanti šmeižtiška ir tokius leidinius, kaip "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" ji gaminsianti ir platinsianti ateityje.

(t. I, l. 67-72, 124-129, 130-136, 184-189)

Kaltinamosios Felicijos Nijolės SADŪNAITĖS kaltė irodyta šiais irodymais:

Kaltinamoji Felicija Nijolė SADŪNAITĖ nepaaiškino kokiu tikslu gamino ir platino antitarybinio turinio literatūrą, tačiau, kad ji tai darydama turėjo tikslą susilpninti Tarybų valdžią išaiškinama bylos duomenimis.

Felicija Nijolė SADŪNAITĖ žinojo, kad gamina - spausdina ir platina šmeižtiškų prasimanymų leidinį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika", o taip pat kad platina antitarybinio turinio knygą "Simas". Aiškiai suprato antitarybinį savo veiklos pobūdį ir žinojo, kad už panašios literatūros gaminimą ir platinimą gali būti patraukta baudžiamojon atsakomybėn, todėl veikė slapta.

(t. I, l. 98, 124-129, 130-136, 141-143)

Iš paimtų parengtinio tardymo metu Felicijos Nijolės SADŪNAITĖS nelegaliai pasiųstų laiškų Jadvygai LAPIENYTEI, gyvenančiai Vilniuje matosi, kad ji kategoriškai patvirtina savo įsitikinimus dėl tyčia padaryto nusikaltimo, liaupsina šmeižtiškų prasimanymų leidinį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika", vadindama ją "veidrodžiu", šmeižia tarybinius įstatymus.

(t. I, l. 170-176,
t. II, l. 66-70, 139-147, 154-157,
t. IV, l. 21-27, 36-39, paketas Nr. 6)

Be to, ji parodė, kad šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" turinys ir išdėstyti jame faktai atitinka jos įsitikinimus.

(t. I, l. 124-128)

Kad kaltinamoji Felicija Nijolė SADŪNAITĖ platino šmeižtiškų prasimanymų leidinį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" bei kitokią antitarybinę literatūrą pasitvirtina šiais įrodymais:

Liudytojas Vladas Kęstutis SADŪNAS (t. I, l. 210-220) parodė, kad nuo 1973 metų antrosios pusės iki 1974 metų pradžios Felicija Nijolė SADŪNAITĖ davė jam skaityti nelegalaus leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" tris įvairius numerius,

kurių tarpe buvo to leidinio 8-sis numeris, o taip pat JAV išleista, o paskiau nukopijuota antitarybinio turinio knyga "Simas".

Šiuos savo parodymus Vladas Kęstutis SADŪNAS patvirtino ir akistatoje su kaltinamąja Felicija Nijolė SADŪNAITE.

(t. I, l. 221-223)

Liudytojos Judita SADŪNAITĖ (t.I, l.224-225) ir Regina Genovaitė SADŪNIENĖ (t.I, l.226-229) parodė, kad jos matė pas Vladą Kęstutį SADŪNĄ nelegalų leidinį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika".

Daiktiniu irodymu - Reginos Genovaitės SADŪNIENĖS perduotu šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 8-tojo numerio egzemplioriumi, kurį Felicija Nijolė SADŪNAITĖ buvo davusi Vladui Kęstučiui SADŪNUI.

(t.I, l. 226-229, paketas Nr.1).

Kad kaltinamoji Felicija Nijolė SADŪNAITĖ platinimo tikslu savo bute rašomąja mašinėle daugino šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 11-tąjį numerį irodyta šiais irodymais:

1974 m. rugpiučio 27 d. Felicija Nijolė SADŪNAITĖ buvo užklupta savo bute bedauginanti rašomąja mašinėle 11-tąjį "Kronikos" numerį;

(t. I, l. 21, 26-28)

Liudytoja Bronė KIBICKAITĖ (t.I, l.230-234) parodė, kad ji 1974 m. rugpiučio 27 d., būdama kaltinamosios Felicijos Nijolės SADŪNAITĖS bute, mačiusi, kaip F.N.SADŪNAITĖ rašomąja mašinėle spausdino kokius tai tekstus ir buvo užklupta bespausdinant juos, o tie tekstai buvo paimti kratos metu.

Daiktiniais įrodymais:

Kratos metu pas ją paimtas šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 11-tasis numeris; portatyvinė rašomoji mašinėlė "Olympia" su įdėtais joje aštuoniais 20,2 x 14,2 cm dydžio balto popieriaus lapais ir tarp jų septyniais kalkės lapais, ant kurių pradėtas spausdinti "Kronikos" 11-tojo numerio vienuolikto puslapio tekstas; aštuoniasdešimt aštuoni 20 x 14,5 cm dydžio popieriaus lapai, ant kurių rašomąja mašinėle atspausdintas "Kronikos" 11-tojo numerio tekstas iki 10-to puslapio imtinai; penkiasdešimt septyni 20 x 14,5 cm dydžio kalkės lapai; šimtas penkiasdešimt 20 x 14,5 cm dydžio balto švaraus popieriaus lapų;

(t. I, l. 26-28, 29-39)

Eksperto išvada, kad paimtuose pas Feliciją Nijolę SADŪNAITĘ 96 lapuose mašinraščio tekstas iš šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 11-tojo numerio atspausdintas rašomąja mašinėle "Olympia" Nr. 15-1937925, paimta taip pat pas F.N.SADŪNAITĘ.

(t. II, l. 81-104, paketas Nr. 2, 3, 4)

Paimtoje kratos metu pas Feliciją Nijolę SADŪNAITĘ taip vadinamoje "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos informacijoje", nurodoma, kaip ir koku būdu dauginti bei platinti šmeižtiškų prasimanymų leidinį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" ir tai įrodo, kad Felicija Nijolė SADŪNAITĘ turėjo tikslą dauginti ir platinti nurodytą leidinį.

(t. I, l. 150-152, paketas Nr. 2)

Kad kaltinamoji Felicija Nijolė SADŪNAITĘ platinimo tikslais laikė savo namuose šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 6-tąjį ir 10-tąjį numerius irodyte šiais įrodymais:

Daiktiniais įrodymais - kratos metu pas Feliciją Nijolę SADŪNAITĘ paimtais šmeižtiškų prasimanymų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 6-tojo ir 10-tojo numerio egzemplioriais.

(t. I, l. 26-28, paketas Nr. 5)

Tos aplinkybės, kad kaltinamoji Felicija Nijolė SADŪNAITĖ platino kitus šmeižtiškų prasimanyimų leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" numerius, o taip pat kad platinimo tikslais daugino "Kronikos" 11-tąjį numerį, įrodo, kad ji pas save namuose laikė tos "Kronikos" 6-tąjį ir 10-tąjį numerius platinimo tikslu.

Kaltinamosios Felicijos Nijolės SADŪNAITĖS atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių byloje nenustatyta.

R e m i a n t i s a u k š č i a u i š d ė s t y t u,

k a l t i n a m a

Felicija Nijolė S A D Ū N A I T Ė, Jono d.,
gimusi 1938 m. liepos 21 d. Kėdaičių rajono Dotnuvos mieste tarnautojų šeimoje, lietuvė, TSRS pilietė, nepartinė, su viduriniu išsilavinimu, neištekėjusi, iki suėmimo dirbusi Lietuvos TSR dailės muziejuje budėtoja, iki suėmimo gyveno Vilniuje

t u o, k a d ji, gyvendama Vilniuje nuo 1973 metų iki suėmimo dienos, siekdama susilpninti Tarybų valdžią, vedė antitarybinę agitaciją ir propagandą, gamindama ir platindama tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką žeminančių prasimanyimų leidinį "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika", o taip pat platindama ir kitokią antitarybinę literatūrą.

Nuo 1973 metų antrosios pusės iki 1974 metų pradžios davė skaityti Vladiui Kęstučiui SADŪNUI "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" tris įvairius numerius, kurių tarpe buvo ir 8-sis numeris; o taip pat JAV išleista antitarybinio turinio knygą "Simas".

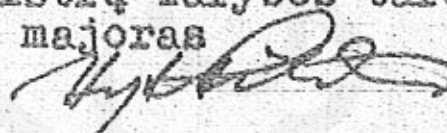
1974 m. rugpiūčio mėn. 27 d. savo bute platinimo tikslu rašomąja mašinėle daugino nelegalaus leidinio "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 11-tąjį numerį, o taip pat platinimo tikslais savo bute laikė "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos" 6-ąjį ir 10-ąjį numerius,

tai yra, padarius nusikaltimą, numatyta Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d.

Lietuvos TSR BPK 232 str. tvarka baudžiamoji byla Nr.416 siunčiama Lietuvos TSR prokurorui kaltinamajai išvada patvirtinti.

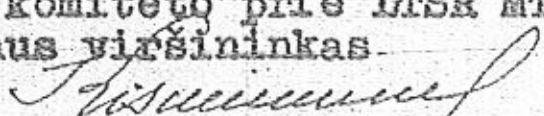
Kaltinamoji išvada surašyta V i l n i u j e,
1975 m. gegužės mėn. 20 d.

Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR
Ministrų Tarybos tardymo skyriaus vyr.tardytojas
majoras

 V. PILELIS

SUTINKA

Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT
tardymo skyriaus viršininkas
pulkininkas

E. KISMINAS

Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT
P i r m i n i n k a s
generolas majoras

J. PETKEVIČIUS